

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

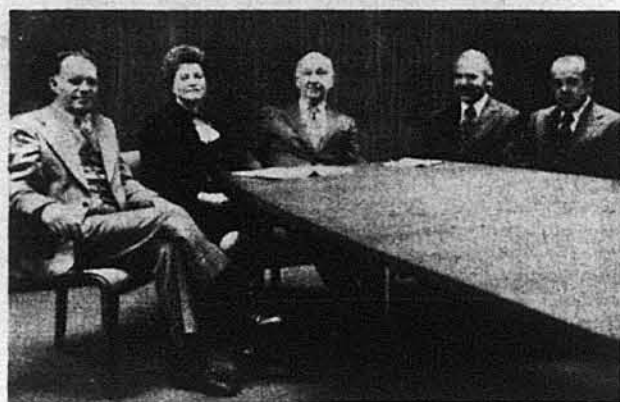
SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 248. ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 17-го ГРУДНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, DECEMBER 17, 1976 No. 248. VOL. LXXXIII

Добросусідські відвідини в УНС і „Свободі“

Під час відвідин в УНС. На фото (зліва): головний організатор УНС Степан Гавриш, головний касир „Провидіння“ пані Стефанія Вовчок (головний касир УНС пані Уляна Дячук в тому дні ще закінчувала свою коротку відпустку), головний редактор УНС Йосип Лисогір, головний секретар „Провидіння“ Богдан Казаніський та головний секретар УНС Володимир Сохан.

Минулого вівторка, 14-го грудня, приміщення Головної Канцелярії Українського Народного Союзу та його в-ва „Свобода“ в новій Українській Будівлі відвідали головний касир і головний секретар Союзу Українців Католіків „Провидіння“, пані Стефанія Вовчок і п. Богдан Казаніський, живо цікавлячись новими устаткуваннями канцелярії, зокрема в-ва та друкарні, заплянувавши та поступово виконуючи ряд

Іспанці проголосували за вільними виборами

Мадрид, Іспанія. — В четвер, 16-го грудня ц.р. іспанці більшістю голосів підтримали пропозицію уряду перевести в Іспанії весною 1977 р. вільні вибори в країні і тим самим дали право теперішньому парламентові зрештудувати дотепершні закони в цій справі, встановлені ще у період владування диктатора Франсиско Франка. Понад 80 відсотків, з усіх 22 мільйонів голосуючих іспанців, заявили за переведення вільних виборів і відповіли „ТАК“ на запитання чи вони погоджуються на зміну закону політичної реформи. Велика участь на селення в голосуванні заасочила навіть самих іспанців. Біля голосуючих локалів стояли вже відгод. 9-ї рано довгі черги, а

між голосуючими було багато молоді. Поза малими випадками, референдум відбувся спокійно. В місті Мадрида, заселеному в більшості басками і яке зарекомендувалося до центрів баскського націоналізму, поліція мусіла жати слізний газ і гумові кулі, щоб розігнати демонстрацію молоді, яка викрикувала під локалами: „Не голосуйте!“.

Прем'єр-міністр Адольфо Суарес з'явився до голосування без особистого документу, але урядники локально визнали, що для ідентифікації прем'єра вистачить його картонка на право їзди. „Я не знаю, — заявив при тій нагоді прем'єр Суарес, — чи країна має до мене довіру, але на той час я маю велике довіря до країни“.

Заповідають дальші найменування на пости в уряді Картера

Вашингтон. — Близькі співпрацівники новообраного президента Джімі Картера інформують, що Картер дає дикти правдоподібно найменує Чарльс Шульц, колишнього директора бюджету за президентури Ліндана Б. Джонсона, на пост голови Ради Економічних Доради Вілго Дому.

Достовірні джерела рівно інформують, що на пост Спеціального асистента для справ крайової безпеки Картер найменує д-ра

Збігнєва Бжезінського, професора Колумбійського університету, на амбасадора ЗСА до Об'єднаних Націй — негритянського конгресмена Ендрю Янга з Джорджії, на секретаря здоров'я, освіти і суспільної опіки — Джозефа Каліфана, колишнього дорадника президента Джонсона, а на секретаря праці правдоподібно обирає Джона Данлея, який сповняв цю функцію на початку президентури Джерарда Форда.

В Індокитаї немає більше американських полонених — твердять комісія Палати

Вашингтон. — Спеціальна Комісія Палати Репрезентантів не опорує твердження Пентагону щодо „пропалих без вісті“, але вважає, що немає вже жадних американських вояків чи цивільних осіб, які знаходилися в таборах полонених. Комісія в середі закликає уряд ЗСА робити натиск на В'єтнам, Лаос і Камбоджу, щоб вони подали всі можливі інформації про тих „пропалих без вісті“, бо вважає, що ті комуністичні держави мають деякі, хоча не всі інформації, але відмовляються їх передати, стараючись „шантажувати Америку“.

Спеціальна Комісія Палати Репрезентантів не опорує твердження Пентагону щодо „пропалих без вісті“, але вважає, що немає вже жадних американських вояків чи цивільних осіб, які знаходилися в таборах полонених. Комісія в середі закликає уряд ЗСА робити натиск на В'єтнам, Лаос і Камбоджу, щоб вони подали всі можливі інформації про тих „пропалих без вісті“, бо вважає, що ті комуністичні держави мають деякі, хоча не всі інформації, але відмовляються їх передати, стараючись „шантажувати Америку“.

Сучасне і майбутнє було темою Дискусійної Лави КУПО

Союзу (О.К.). — Осередком 7-их Зборів Конференції Українських Пластових Організацій (КУПО), що відбулися в дні 4 і 5 грудня ц.р. на цій оселі УНСОюзу, була безумовно тема і переведення Дискусійної Лави, яка держала не лише у повній увазі усіх учасників зборів, але дала їм підставу до поважної застанови про майбутнє українців на батьківщині та у вільному світі, а в цьому і Українського Пласту, як частини цієї спільноти.

Дискусійну Лаву, яку провадив незвичайно вміло активіст Фонду Катедр Українознавства Ст. пл. д-р Адриян Сливочий, розпочала доповідь відомого знавця проблем СССР д-ра М. Прокопа. Треба подивитися, як доповідь зумів вмістити у короткий, даний йому час, таку аналіз причин і стану української проблеми в обличчя намагання злиття народів у Союзетомо Союзу. Свої думки він підтвердив числовими даними і наскрізь позитивними висновками.

Доповідь проф. І. Головінського про процес денационалізації українців у країнах нового поселення була немов доповненням об

разу поставленого перед очі слухачам д-ром М. Прокопом. Проф. І. Головінський спинився у своїх міркуваннях на психологічний аспект денационалізації, подаючи причини та можливості боротьби із нею.

Вдаючи четверо пластунів молодшого покоління у живий та питомий для себе спосіб представили проблему денационалізації і її майбутнього із чотирьох точок бачення. Перша забрала голос пл. сен. Дора Горбачевська, навіваючи як молода мама, становище і думки молодих батьків, що заставляють над майбутнім своїх дітей в українській спільноті. Ст. пл. Богдан Колос подав образ студійної молоді та їхньої настанови до українських проблем. Ст. пл. Роман Процик у темпераментній та безпосередній спосіб представив працю в українському шкільництві і різницю в думках молоді із середніх шкіл і відповідальних провідників українського життя. Вкінці ст. пл. Соня Слободян заклочила панель своїми думками із досвіду у праці з дітьми новачкового і передновачкового віку.

Міжнародна Ліга для Прав Людини відзначила А. Амальрика

Зустріч з А. Амальриком. На фото у першому ряду (зліва): п-і Марія Душник, Андрій Амальрик, Павел Літвінов, Борис Потапенко, п-і Клайв Барнс та д-р Володимир Душник.

Нью-Йорк (Н. Н.). — Андрій Амальрик, відомий російський дисидентський історик і автор книжки „Чи проживе Советський Союз до 1984?“, який провів 5 років у концтаборах в СССР і вкінці виїхав на захід, сдержав Грамоту Волі від Міжнародної Ліги для прав людини на спеціальному зібранні Ліги 9-го грудня 1976 р. в Нью-Йорку.

Раніше того самого дня Амальрик мав конференцію для американської преси, де він сказав, між іншими, що сильні зусилля спротиву існують в Середній Азії, в Україні та Балтійських країнах.

Під час церемонії виступили з короткими промовами п-і Керол Гавсаман, в домі якої відбулося прийняття для Амальрика і його дружини, Гюзел, Джером Дж. Шестак, голова Ліги; Родже Болдвін, основник Ліги; п-і Клайв Барнс, яка відчитала привіт від письменника Артура Міллера; Павел Літвінов, який представляв Амальрика, та Роберт Л. Бернстейн, голова видавничої спільни „Рандом Гавз“, який вручив грамоту Амальрику.

Буде відновлено вітраж „Т. Шевченко“, розбитий КГБ

Нью-Йорк. — За ідеєю голови Головної Управи Об'єднання Жінок ОЧСУ мгр Уляни Целевич, при підтримці Головної Управи та делегатів Річної Конференції ОЖ ОЧСУ, що відбулася в Домі ОУВФронту 10-12 грудня ц.р. — в 1977 році за океаном буде відновлений-реставрований, за збереженням світлини, великий кольоровий вітраж „Тарас Шевченко“. Цей вітраж був виконаний сл. п. мисткинею Аллою Горською, підступно вбитою агентами КГБ в Києві, містечком Опанасом Заливахово, засудженим внаслідок окупаційного режиму в Україні, та іншими мистцями.

Вітраж що зображує могутню постать Кобзаря з піднесеними руками і загнаними п'ястками, немов у заклику розпочинати „будити хирену волю“, буде відтворений в Америці за фонди ОЖ ОЧСУ і встановлений в Домі ОУВФронту при 136-й Друзі в Нью-Йорку, де його можна буде перевести до вільного державного Києва та встановити в Університеті ім. Т. Шевченка, куди він був призначений.

Здійснення цього задуму ОЖ ОЧСУ візьме активну участь у проголошеному СКВУ в 1977 році — році Української Культури.

Рената Бабак цієї суботи і неділі концертуватиме в Бракпорті і Голлі, Н. Й.

Бракпорт, Н.Й. — Рената Бабак, колишня солістка Львівської опери і театру Большой, яка в 1973-му році „вибрала волю“ і тепер перебуває в Америці, концертуватиме в суботу і неділю, 18-19 грудня, в Бракпорті і Голлі, Н.Й., містах недалеко віддалених від Рочестера і Бомфолла, в рамках святково-різничних програм стейтського коледжу в Бракпорті. Українське мешко-сопрано виступить із Бракпортською симфонічною оркестрою і балетним театром з Рочестера в суботу ввечері, 18-го грудня, в аудиторії середньої школи в Голлі. В неділю, 19-го грудня, відбуватиметься два концерти, в гол. 2-й і 8-й по полудні, в аудиторії середньої школи Бракпорту.

Український громадський Мистецький Комітет Рочестера в співпраці з Бракпортським коледжем гоститиме Ренату Бабак на прийнятті перед концертом, а в неділю увечері, після концерту, прийняття в честь української співачки влаштує „Сейвінгс банк в Рочестері“.

Рената Бабак в ролі Кармен

ПОЛІТВ'ЯЗНІ В СССР ГОЛОДІВКОЮ ВІДМІТИЛИ ДЕНЬ ПОЛІТВ'ЯЗНІ 30 ЖОВТНЯ

Нью-Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — В українському самвидаві останньо поширюються два документи про голодівку, яка відбулася 30 жовтня ц.р. з нагоди „Дня політичного в'язня“. Нижче передруковано повні тексти цих документів:

30 жовтня 1976 року у Владимирській тюрмі голодувало не менше як 30 політв'язнів, між ними: Владимир Буковский, Кронид Любарський, Віталій Абашикин, Алексей Сафронов, Владимир Балаханов, Зорян Попадюк, Михайло Макаренко, Микола Бондар, Габріель Суперфін, Зіновій Антонович, Андрій Турник, Евгений Пашин, Гунар Роде, Роман Гайдук, Георгій Давидов, Баграт Шахведян,...

Політичні в'язні Уральських таборів суворого режиму: Іван Світличний, Семен Глузман, Валерій Марченко, Виліс Аселябаум, Размик Зограбян, Маті Кийред, Сергій Ковалов, Йосиф Менделевич, Євген Сверстюк, Плімпа,...

Політичні в'язні Мордовських таборів суворого режиму: Сергій Солдатов, Владимир Осипов, Михайл Хейфіц,...

Політичні в'язні Мордовського табору посиленого режиму: Василь Романюк, Святослав Караванський, Едвард Кузнецов, Богдан Ребрик, Юрій Федоров, Данило Шумук,...

Жінки політв'язні Мордовського табору суворого

режиму: Стефанія Шабатура, Ірина Калінець, Ірина Сенік, Оксана Попова. Політв'язні вимагають визнання ім статусу політичного в'язня; закінчення з примусовою працею; заборони застосування голоду, як засобу „перевиховання — карі“; відкриття таборів і тюрем для перевірки міжнародним гуманітарним організаціям і незалежній пресі.

На підтримку своїх домагань, вони сьогодні голодують.

Заява політичних в'язнів
Уральського табору ч. 36

Ми розуміємо чому Советський Союз вимагає звільнення політичних в'язнів усього світу, за винятком соціалістичного табору.

Будучи частиною світу, ми також вимагаємо волі.

Все ж таки, якщо соціалістичний табір не уявляє себе без таких інституцій як тюрми і табори для інвалідів, то нехай він виповнить бажання сучасного світу і надасть своїм політичним в'язням статус політичного в'язня.

Ми заявляємо це бажання 30 жовтня 1976 року в день політв'язня СССР і на знак підтримки цього бажання починаємо голодівку.

Політв'язні Кучино: Ковалев (Москва), Менделевич (громадянин Ізраїлю), Плімпа (Вільно), Сверстюк (Київ).

РАЙСА МОРОЗ ДЯКУЄ УКРАЇНЦІМ ТА МІЖНАРОДНИМ ОРГАНІЗАЦІЯМ ЗА ДОПОМОГУ

Нью-Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Ще 21 червня 1976 року Райса Мороз, дружина Валентина, написала звернення до українців ЗСА, Канади й Європи та до міжнародних організацій з нагоди визнання її мужа психічно здоровим. Нижче друкуємо повний текст обох звернень, які вміжчасі поширюються в Україні і наразі продаються в Україні.

„Українцям Сполучених Штатів, Канади і всіх європейських країн. Дорогі Друзі! Я ширю зворушення Вашою увагою і бажанням допомогти й полегшити долю мого чоловіка, Мороза Валентина. На цей раз наші спільні зусилля скінчилися втішою: Валентина визнано психічно здоровою людиною. Пошпашаю поділитися своєю радістю і висловити подяку всім тим, хто не залишився байдужим до долі мого чоловіка. Валентина визнала здоровим, проте його не поспішають перевести до табору, де він має бути, згідно з призначеною терміну, вже з 1-го червня ц.р. Разом він нахочиться в Бутирський в'язницю м. Москви і невідомо доки його там ще протримають. Я домагаюся негайного переведення чоловіка до табору і прошу Вас підтримати мій законний вимоги. Заздалегідь вдячна — Райса Мороз“.

Усім людям та організаціям, що турбувалися долею В. Мороза.

Сьогодні я дізналася, що комісія експертів Інституту ім. Сербського визнала В. Мороза психічно здоровим. Я не сумніваюся, що тільки активне втручання громадськості Заходу та нашої країни врятувало його від жахливої долі. Я ширю дякую від мого імені та від імені мого чоловіка всім людям та організаціям, що турбувалися його долею.

Проте, його муки ще не закінчилися. Тепер він знаходиться в Бутирський в'язницю і невідомо скільки його там ще держатимуть, хоч згідно з присудом, його перебування у в'язниці після строку — це незаконне продовження і без того довгого періоду позбавлення волі.

Я далі вимагаю, щоб негайно перевезли мого чоловіка до табору і прошу всіх підтримати мої зусилля.

Щиро вдячна всім хто відгукується на моє прохання.

Райса Мороз".
21 червня, 1976.

ДЕМОНСТРАЦІЯ В ОБОРОНІ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Філадельфія. — Міський Комітет Оборони Валентина Мороза, який працює в рамках місцевого Відділу УКА, влаштує демонстрацію в обороні українських політв'язнів в СССР, в понеділок, 20-го грудня, на площі перед ареною Спектрум, в якій виступатимуть гімнасти з СССР. Демонстрація запланована на год. 7:30 увечері.

„До: Емнесті Інтернешенал, Ініціативного комітету проти надзвичайних психіатрії у політичних цілях, Європейської Федерації психоаналітиків, Пенілобу, Конгресу США, Громадської групи для співпраці у виконанні в СССР Гельсінкських договорів,“

